

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH080003

NAZWA
OBSZARU Nietoperek

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH080003	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Nietoperek

1.4. Data opracowania 2001-03	1.5. Data aktualizacji 2025-05
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2004-04
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2008-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2023-06
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 3 kwietnia 2023 r. w spr. soo Nietoperek (PLH080003)

Wyjaśnienia:	Powiększenie - 03.2007 r.
--------------	---------------------------

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
15.4806

Szerokość geograficzna
52.3944

2.2. Powierzchnia [ha]:
7377.37

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL43

Lubuskie

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

[Powrót](#)

Gatunki			Populacja na obszarze								Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
M	1308	Barbastella barbastellus			w	700	1500	i		G	B	B	C	A
A	1188	Bombina bombina			p				P	M	D			
M	1323	Myotis bechsteinii			w	20	40	i		G	C	B	C	A
M	1318	Myotis dasycneme			w	20	40	i		G	C	B	C	A
M	1324	Myotis myotis			w	19000	29000	i		G	B	B	C	A
M	1324	Myotis myotis			r	400	1000	i		G	B	B	C	A
A	1166	Triturus cristatus			p				P	M	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.

- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N23	0.52
N10	1.75
N06	2.67
N16	1.51
N17	33.89
N19	11.53
N12	48.13
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar leży w środkowowschodniej części województwa lubuskiego na pograniczu powiatów międzyrzeckiego, sulęcińskiego oraz świebodzińskiego. Usytuowany na pograniczu dwóch mezoregionów fizykogeograficznych: Bruzda Zbąszyńska oraz Pojezierze Łagowskie. Dominujące formy użytkowania terenu w północnej części to lasy i grunty leśne, natomiast grunty orne przeważają w części południowej. Wody powierzchniowe koncentrują się na zachodzie i północnym wschodzie obszaru Natura 2000 Nietoperek. Obszar stanowi ostoję nietoperzy, która obejmuje rozległą sieć starych fortyfikacji podziemnych tj. 30 km żelbetonowych podziemi, 30-50 m pod powierzchnią ziemi. Tworzą one część tzw. Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego zbudowanego w latach 1933 - 1945. Podziemia łączą się z powierzchnią ziemi kilkoma pionowymi szybami wentylacyjnymi, korytarzami prowadzącymi do bunkrów objętych ochroną w formie rezerwatu przyrody „Nietoperek”.. Dodatkowo do ostoi włączono Tunel w Wysokiej. W skład ostoi wchodzi także naziemne tereny żerowiskowe nietoperzy, odpowiadające mniej więcej granicom Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego "Uroczyska Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego".

4.2. Jakość i znaczenie

Obszar obejmuje najważniejsze zimowisko nietoperzy w środkowej Europie i ich tereny żerowiskowe. Zimuje tu nawet 29 500 osobników (w 1991r.; 28 870 os. w 2000r.), należących do co najmniej 12 gatunków (w tym 4 gatunki z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG). Najliczniej występują: nocek rudy *Myotis daubentoni*, nocek duży *M. myotis*, gacek wielkouch *Plecotus auritus* i nocek Natterera *M. nattereri*.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	X		b
M	G01.08		i
L	G05.04		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

[1] Dane własne RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim – Monitoring. Działanie ochronne nr C1 (ocena stanu ochrony zimującej populacji nocka dużego, mopka zachodniego, nocka Bechsteina i nocka łydkowłosego). 2018 r. [2] Dane własne RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim – Wizje terenowe. Liczenie kolonii rozrodczej nocka dużego. 2017 r. [3] A. Kepel i in., PTOP Salamandra. Raport z zimowego liczenia nietoperzy. 2021 [4] T. Kokurewicz i in., Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu Instytut Biologii Zakład Ekologii Kręgowców Paleontologii. Raport z zimowego liczenia nietoperzy. 2020. [5] T. Kokurewicz i in., Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu Instytut Biologii Zakład Ekologii Kręgowców Paleontologii. Raport z zimowego liczenia nietoperzy 2019. [6] T. Kokurewicz i in., Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu Instytut Biologii Zakład Ekologii Kręgowców Paleontologii. Raport z zimowego liczenia nietoperzy 2018. [7] T. Kokurewicz i in., Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu Instytut Biologii Zakład Ekologii Kręgowców Paleontologii. Raport z zimowego liczenia nietoperzy 2017. [8] T. Kokurewicz i in., Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu Instytut Biologii Zakład Ekologii Kręgowców Paleontologii. Raport z zimowego liczenia nietoperzy. 2016. [9] J. Cichocki, M. Stopczyński., Ecologic. Raport z zimowego liczenia nietoperzy. Opracowanie na zlecenie RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim. 2015. [10] J. Cichocki, M. Stopczyński., Ecologic. Raport z zimowego liczenia nietoperzy. Opracowanie na zlecenie RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim. 2014. [11] A. Weigle i in., Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska. Raport z zimowego liczenia nietoperzy. Opracowanie na zlecenie RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim. 2013. [12] A. Weigle, T. Kokurewicz, Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska.

Raport z zimowego liczenia nietoperzy. Opracowanie na zlecenie RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim.2012.[13] A. Weigle, T.Kokurewicz, Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska. Raport z zimowego liczenia nietoperzy. Opracowanie na zlecenie RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim.2011.[14]W. Andrzejczak i in., Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska. Dokumentacja planu ochrony obszaru Natura 2000 Nietoperek PLH080003. Opracowanie na zlecenie RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim.2009.[15]Agapow L., Wiatr B. (red.). 1981. Zasoby przyrody województwa gorzowskiego. Ośr. Bad. i Konsul. TWWP, Gorzów Wlkp. 1-232.[16]Anonymus. 1999. Plan Ochrony Rezerwatów Przyrody "Nietoperek" i "Nietoperek II. NFOŚ, Warszawa 1999. Arch. Urz. Woj. w Gorzowie Wlkp. [17]Bernard R., Wojciechowski A. 1994. Rezerwat "Nietoperek" w Międzyrzeckim Rejonie Umocnionym. W: X Seminarium Malakologiczne Poznań-Obrzycko 25-28 kwietnia 1994. ZZO UAM, Poznań, SM KBC PAN, Poznań. [18]Kepel Andrzej, Jaros Radosław, Kokurewicz Tomasz 2007 Plan lokalnej współpracy na rzecz ochrony obszaru Natura 2000 - PLH080003 Nietoperek Ministerstwo Środowiska [19]Klub Przyrodników. 2002. Dane niepublikowane (unpublished data). Kokurewicz T. et al. 2000-2003. Sprawozdania z zimowych liczeń nietoperzy w podziemiach Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego w Arch. Urz. Woj. w Gorzowie Wlkp. Msc. Urbańczyk Z. 1989. Nietoperze Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego. Przyr. Ziemi Lub., Muz. Reg., Świebodzin. 3-19.Urbańczyk Z. 1990. Rezerwat faunistyczny Nietoperek, stan obecny i perspektywy. Chrońmy Przyr. Ojcz. 46,1: 62-71.Wołoszyn B. W., Postawa T., Labocha M., Gałusz W., Węgiel W. 1994. Katalog stanowisk nietoperzy w Polsce. CIC, ISEZ PAN, Kraków. Msc.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	12.68	PL02	0.64		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL04	Dolina Jeziornej Strugi	*	0.0
PL04	Dolina Obry	*	0.01
PL02	Nietoperek	+	0.64
PL04	Rynna Paklicy i Ołoboku	*	12.67

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim
Adres:	Polska Jagiellończyka 13 66-400 Gorzów Wielkopolski
Adres e-mail:	sekretariat@gorzowwlp.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒ Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska W Gorzowie Wielkopolskim z dnia 22 sierpnia 2018 r w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Nietoperek PLH080003 Link: http://dzienniki.luw.pl/legalact/2018/1906/
	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Nietoperek” Link: http://dzienniki.luw.pl/legalact/2016/2369/
☐ Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐ Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH080003

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--